

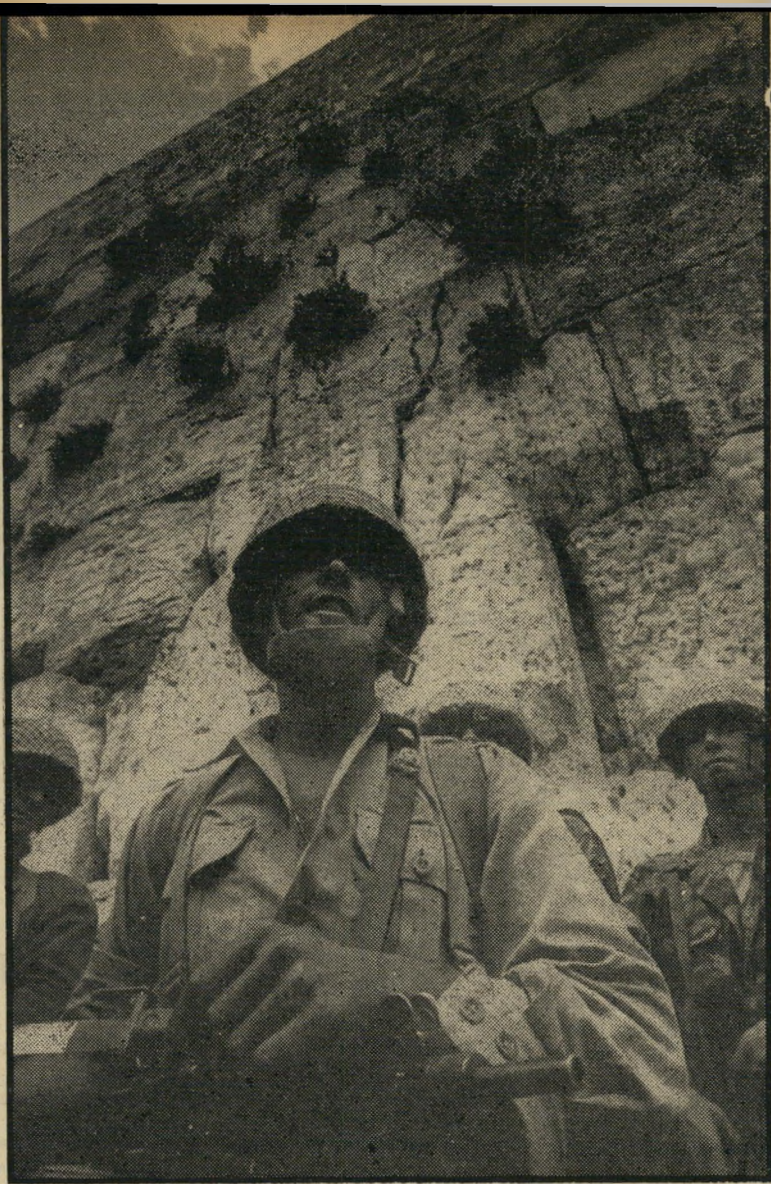
בירושלים שרר מצב רוח מזור. ה' תושבים היו בעלי ביטחון, מאושרים, בטוחים שהמערכה הקרבה תביא לשיבה ל- פלסטין. יחד עם זאת — הם שאלו איש את רעהו, שוב ושוב, כאילו ולא היו בטוחים במה שהם אומרים.

אבל ביטחונם העצמי היה תלוי באוויר, כמו איוושהי ציפור מחרידה, כי למצב-הרוח היה מעט מאוד מן המשותף עם מה שחשו תושבי-לונדון בומן הבליון הגרמני, או תושבי קובה כל פעם שמבשרים על פלישה אמריקאית אפשרית. כי אז מוכנים הגברים לקחת בחשבון שיהיה עליהם למות למען מה שהם מאמינים בו, או למען ההגיינות הפשוטה, ועל כן הם מוכנים להיכנס למע- רכה כבדה עם הגורל, כשהם משתמשים ב- כל אמצעי שהם מסוגלים ליצר או למצוא תחת ידם. ניסיון זה להתמודד עם הגורל הוא המייצר את התנופה המופלאה של רג- עים כאלה.

★★★
ביטחון עצמי מזורף

בירושלים, לעומת זאת, שררה אחירה מוקסמת. איש לא עשה כלום, מלבד ל- הסתובב, לברך איש את רעהו, ולשבח ול- הלל את גמאל עבד-אל-נאצר. באיוושהי צורה בלתי-ברורה עמד איש זה, בעל ההעוה רבת-המישקל, לגבור על האויב בצורה מ- עורפלת, שלא תפגע בשום נקודה בדרך-החיים ובפעילות של האנשים הקשורים בצורה ה- אינטימית ביותר במערכה.

בטורי העיתון פלסטין ניו, בו עבדתי, שמחנו על כך שהישראלים עורכים קניות פאניקה, ותופסים כל הבא ליד, עד כדי-כך שנוצר שוק שחור במוצרי-סוד בתל-אביב. אבל הביטחון העצמי המזורף שלחף את הגדה המערבית היה הרבה יותר חמור. איש לא רצה לשקול עד כמה הגיוני היה לאגור, ולו במימדים צנועים ביותר, מוצרים דרו- שים, כדי להבטיח מזון במיקלטים להתק- פות-אוויר, שהיו אפשריות לכל הדיעות. אלא שאיש לא חשב כלל על התקפות-

יצור", ועל כך ש"כל כלי-העבודה הוא כלי-נשק, המכוון נגד האויב!" הם הסתכלו בי בעיניים ספקניות לגמרי.

המלחמה טובבה אותם, בכוח, ובכל זאת — היתה רחוקה. המלחמה היתה שקועה בקול-ערב, ששירד ממרחק מאות קילומט- רים, בקאהיר, או בגרונות של ה"ראיס", וכל מה שהם רצו היה — לשוב לבתיהם או לבתי-הקפה שלהם, כדי לשמוח על ה- ניצחון הבלתי-נימנע.

★★★

לטבח — מתוך שינה

איך יכולתי להאשים אותם? חדר-מע- רכת גדוש מניין של גברים — ואיש מהם לא ידע איך להשתמש ברובה. מיצעד גדול של יום-העצמאות בירושלים היהודית, לפני שבועות אחדים — ויועציו של המלך מרשים לו לבלות את היום בעקבה, שם הוא עוסק בסקי-מים וסוקר מלכות-גלים!

הייתי האדם היסטרי היחיד בעיר גדו- שה מטורפים קרי-מוג ושלח-ירוח! בידודה של ירדן גבר מרגע לרגע. המלך ועמו התהלכו כאילו בשנתם, כל אחד ב- דרכו שלו. כולם צעדו לעבר הטבח שלהם — מתוך שינה בהקיץ.

היה זה מיקרה של סיצול-אישיות, של סכיונפרניה לאומית. האנשים ברחובות לא דיברו או חשבו על כלום מלבד המלחמה — הקרבה והולכת — אולם הם היו בלתי- מסוגלים לחלוטין לקשר בין המלחמה הזאת לבין דרכי-החיים שלהם — וזאת משום ש- החברה שלהם סירבה להתייחס לכל העניין ברצינות, להוציא, כמובן, את הצבא היר- דני, שעבר למצב של כוננות שקטה.

ומי יכול להאשים אותם? אמר מושלה הקשוח של ירושלים הערבית, אנואר אל- חאטיב, ברוב יאושו — בבוקר ה-29 במאי. הוא לא ידע שבאותו רגע, ממש, טס המלך שלו בסודי-סודות לקאהיר.

שעות קצרות לאחר מכן, כאשר שודרה

כך נפלה ירושלים

הוא נשוי לכושית צעירה, המתגוררת עימו בירו- שלים המיזרחית, שם כיהן כאיש-מערכת השבועון ה- ירדני בשפה האנגלית, "פלסטין ניו", עד לכיבוש העיר. כרגע הוא משמש כתב השבועון הצרפתי-תוניסי רבי-השפעה, "ז'ן אפריק", סורק את הגדה ואת ירדן בהסכמת ממשלות ישראל וירדן, והתפרסם לא-מכבר בגלל הראיון שנתן לו אבו-עמאר — מפקד "אל-פתח".

שלייפר אינו סתם מוגר. בתור אחד ממיסדי קבו- צת "סיטי לייטס", ("אורות הכרז") הידועה יותר בתור הקבוצה הביטניקית בסיפרות האמריקאית, היה שלייפר עורכו של אחד מביטאוני הקבוצה. הוא חיפש, לדבריו, את שורשיו בעולם המיזרח, מצא אותם בעת מסע לצפון-אפריקה, ראה עצמו "שמי ולא יהודי" ועל כן המיר את דתו — וקיבל עליו את דת האיטלס.

בשבע בו מלאה שנה לכיבוש ירושלים המיזרחית על-ידי צה"ל, מפרסם "העולם הזה" מיסמך מיוחד במינו. אלה קטעים מתוך יומנו של עבד-אללה (מארק) שלייפר, עיתונאי וסופר ממוצא יהודי-אמריקאי שחת- אטלס עוד זמן רב לפני מלחמת-ששת-הימים, וקבע את מקום-מגוריו בעיר-העתיקה — מעל לכותל המע- רבי, בבית אשר גנו משקיף על רחבת חרם אל-שיריף.

מאת עבדאללה שרייפר

הידיעה הזאת בקול-ערב — דרך מקלט- ראדיו, הנוהם בקול, באמצע ישיבת-חירום, בה ישב המושל בחברת מנהיגי הצבא, ה-

* "הנשיא" — תוארו של עבד-אל-נאצר.

היו גם הנרגזים ביותר על כך שהכיסוי ה- מוגבר של המאורעות מחייב אותם להאריך בשעות-העבודה שלהם.

מילמלתי וגיממתי בערבית, כשאני מפ- ליט נאומים סטאנדארטיים על "מלחמת ה-

הדפוס, בשלב זה של העניינים. בית-הדפוס שכן בכניין נפרד מן המערכת של הפלסטין ניו. העבודה היתה איטית. מצאתי, לתד- המתי, שאותם האנשים, שהשתוללו משימ- חה על הסיכוי כי אומנם תפרוץ מלחמה,

אוויר, על מיקלטים, על הג"א, או על הגנה עממית. "העיר הזאת מלאה מרתמים ומח- סניצק תת-קרקעיים, וזה ודאי יספיק" — כך חשבו אלה שחשבו בכלל.

אני זוכר איך שעברתי במרוצה לבית-

